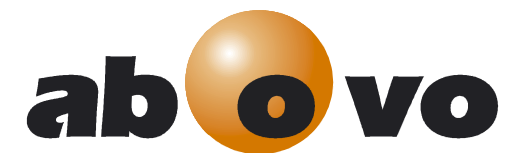

SWISS
CONTRIBUTION

Ocena Projektu KIK/37

Tarliska Górnej Raby

15 – 19 Października 2012

Zespół oceniający:

Christian Göldi
Erich Oberholzer

z udziałem:
Józefa Jeleńskiego

Christian Göldi

Zatrudniony w Wydziale Budownictwa Kantonu Zürich 1975
– 2005

Odpowiedzialny za zabezpieczenia przeciwpowodziowe i
rewitalizację rzek

Doradztwo techniczne w Japoni, Korei, Azji Centralnej

Członek: Komisji Powodziowej Szwajcarskiego
Stowarzyszenia Zarządzania Wodami

Starszy Doradca w dziedzinie bliskiej naturze zabudowy
wód

Inżynier Budownictwa Wodnego ETH FWW

Erich Oberholzer

- Magister Inżynier Leśnictwa
- Mgr Studiów w zakresie Rozwoju i Współpracy (MAS)

Doświadczenie zawodowe

- Zarządzanie gospodarką leśną w zgodzie z naturą
- Zarządzanie projektami eksploatacji bogactw naturalnych
- Projekty ochrony przyrody o ogólnonarodowym znaczeniu

Zatrudniony

- Nadleśniczy w północnej części Kantonu Zurich
- Praca zagraniczna w Nepalu, Bhutanie, Północnej Korei, Ukrainie, Polsce

Die Thurauen im Wandel

Mehr Sicherheit. Mehr Natur. Mehr Erholung.

Wspólna praca ekspertów: projekt „Dolina rzeki Thur”
Cel: więcej bezpieczeństwa, więcej natury, więcej rekreacji

Cele Projektu KIK/37

- Odtworzenie naturalnych żwirodennych koryt rzeki Raby i jej dopływów, potoków Krzczonówka i Trzebuńka
- Poprawa retencji korytowej i zabudowy biologicznej
- Rozpowszechnianie dobrych praktyk w utrzymaniu rzek górskich wśród projektantów, wykonawców i urzędników administracji.

Cel wizytacji

Zewnętrzna ocena projektu, głównie:

- technologicznej adekwatności i
- biologicznego znaczenia

poprzez:

- rozpoznanie i analizę dokumentów i rysunków,
- przeprowadzenie wizyt terenowych,
- przeprowadzenie dyskusji z zespołem kierującym projektem
- przygotowanie raportu wspierającego realizację właściwych części Projektu

Program wizytacji

Poniedziałek: spotkania z przedstawicielami:

- Stowarzyszenia Ab Ovo
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej
- Instytutu Ochrony Przyrody (Polska Akademia Nauk)
- Ośrodka Usług Inżynierskich STAAND
- **Wnioski dnia:** dobra współpraca Instytucji Realizującej (Stowarzyszenia Ab Ovo) z administracją państwową, instytutami badawczymi i prywatnymi realizatorami Projektu

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

Instytut Ochrony Przyrody (Polska
Akademia Nauk)

Ośrodek Usług Inżynierskich STAAND

Program wizytacji

Wtorek: wizyta terenowa pierwszych realizacji w dolinie rzeki Raby pomiędzy Lubniem a Stróżą, naceLOWANYCH na wypełnienie następujących celów Projektu:

- Odtworzenie naturalnych żwirodennych koryt rzeki i jej dopływów w rejonie działania,
- Odtworzenie i ochrona terenów zalewowych w kontekście retencji korytowej i zabudowy biologicznej, oraz, pośrednio
- Obniżenie maksymalnej temperatury wody w lecie, limitującej bytowanie charakterystycznej fauny wodnej.

Program wizytacji

Środa : wizyta terenowa miejsc realizacji Projektu wzdłuż potoków Krzczonówka i Trzebuńka dla wypełnienia następujących planowanych celów Projektu:

- Renaturyzacji poprzez przebudowę dwóch zapór przeciwrumowiskowych i usunięcie zbędnych (uszkodzonych) umocnień brzegowych.
- Właściwej zabudowy doliny, obejmującej wymianę gruntu na rumosz skalny na granicy obszaru zabudowanego i właściwą dostawę żwiru do koryta dla zapewnienia ciągłości procesów korytowych
- Zabudowy biologicznej terenów zalewowych

Kaskada Krzczonówki

Program wizytacji

Czwartek: Przygotowanie prezentacji i tematów dyskusji z zespołem kierowniczym Projektu

Piątek: Przedstawienie prezentacji, dyskusja z zespołem kierowniczym Projektu

Wnioski

- Bardzo doceniamy podejście polegające na minimalizacji kosztów projektowania poprzez decydowanie o szczegółach podczas wykonywania robót pod ścisłym instruktażem i nadzorem Koordynatora Projektu.
- Prace wykonane dotychczas (głównie w rejonie rzeki Raby) są bardzo efektywne kosztowo z dużym pozytywnym biologicznym efektem

Wnioski (2)

- Planowane interwencje w potokach Krzczonówka i Trzebuńka są adekwatne dla uzyskania celów; proponujemy ponownie przeanalizować niektóre planowane działania (patrz rekomendacje).
- Nie mogliśmy uczestniczyć w szkoleniu rozpowszechniającym dobre praktyki w utrzymaniu rzek górskich. Ale uważamy, że takie szkolenie z pewnością wniesie nowe wartości.

Wnioski (3)

- Współpraca z interesariuszami jest odpowiednia. Powołanie Komitetu Sterującego na wysokim szczeblu i zespołu realizacyjnego wspiera i ułatwia wdrożenie Projektu.
- Współpraca z Instytutem Ochrony Przyrody jest wielką wartością w Projekcie odnośnie niezależnego monitoringu (właściwy poziom odniesienia).

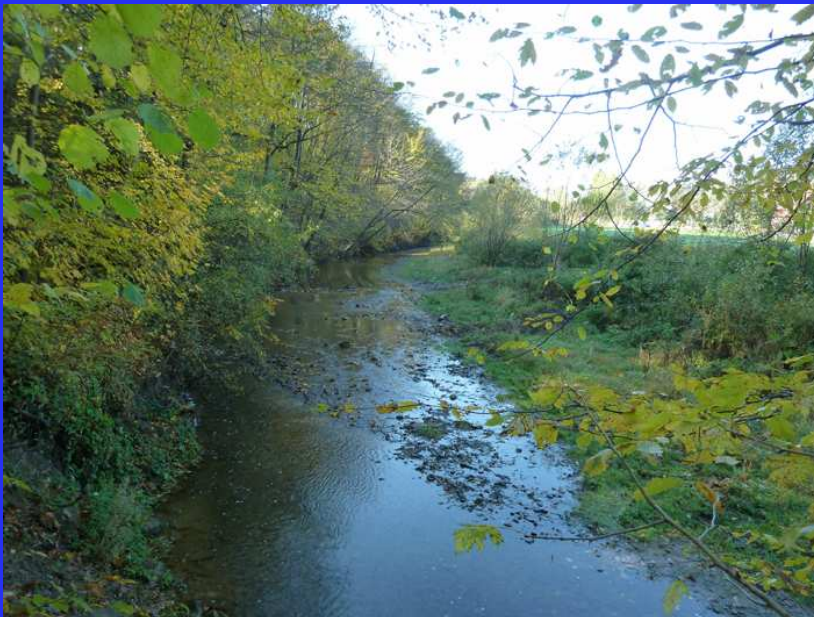
Wnioski (4)

- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej ma wyznaczoną przez prawo rolę wiodącą i daje potrzebne poparcie dla realizacji Projektu.
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej wydaje się bardziej zainteresowany projektami nowych budowli niż utrzymaniem.
- Projekt wykonuje ważną pionierską pracę w zwalczaniu inwazyjnych roślin (szczególnie rdestowca japońskiego).
- Prace projektowe przebudowy zapór są dobrej jakości.

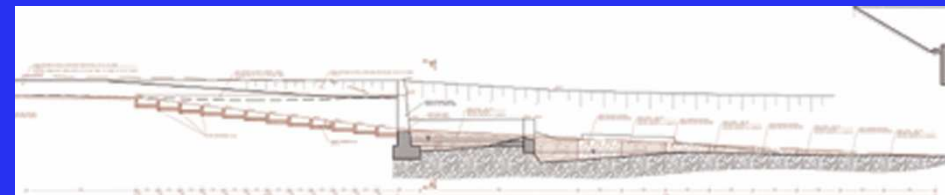
Rekomendacje

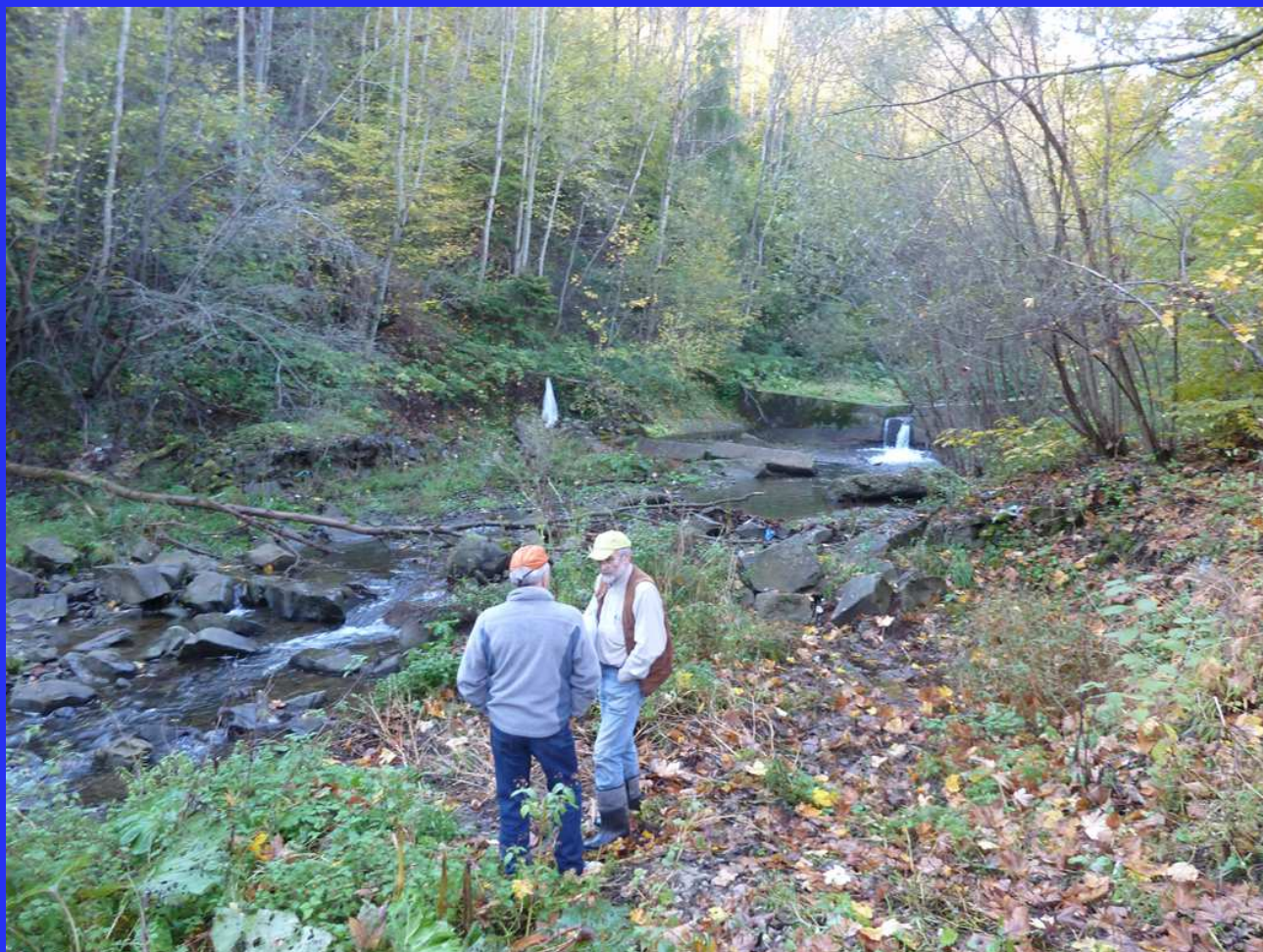
Uwagi wstępne:

- Rozumiemy, że naszym zadaniem jest wnieść nowe spojrzenie na Projekt z zewnątrz.
- Dlatego nasze rekomendacje powinny być podstawą przemyśleń i powinny pomóc zrealizować Projekt w najlepszy z możliwych sposobów.
- Ale decyzje należą wyłącznie do realizatorów, gdyż jest to ich kraj, ich rzeka i ich przyroda.
- Rozpoczniemy z rekomendacjami technicznymi.

Zapora w Stróży

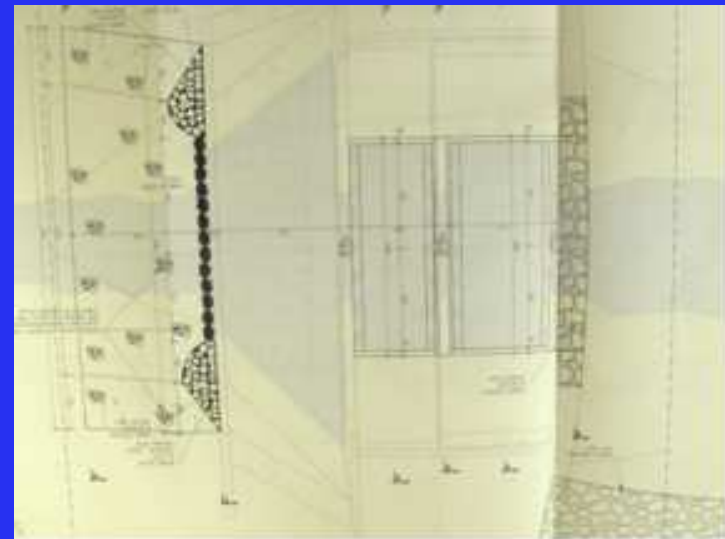
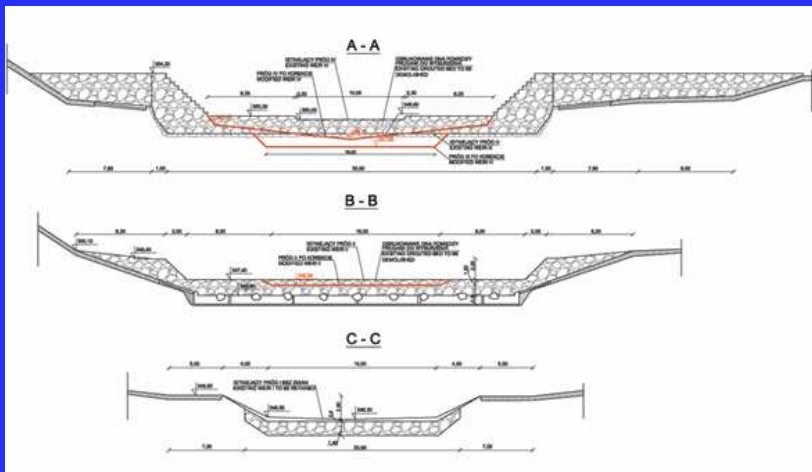
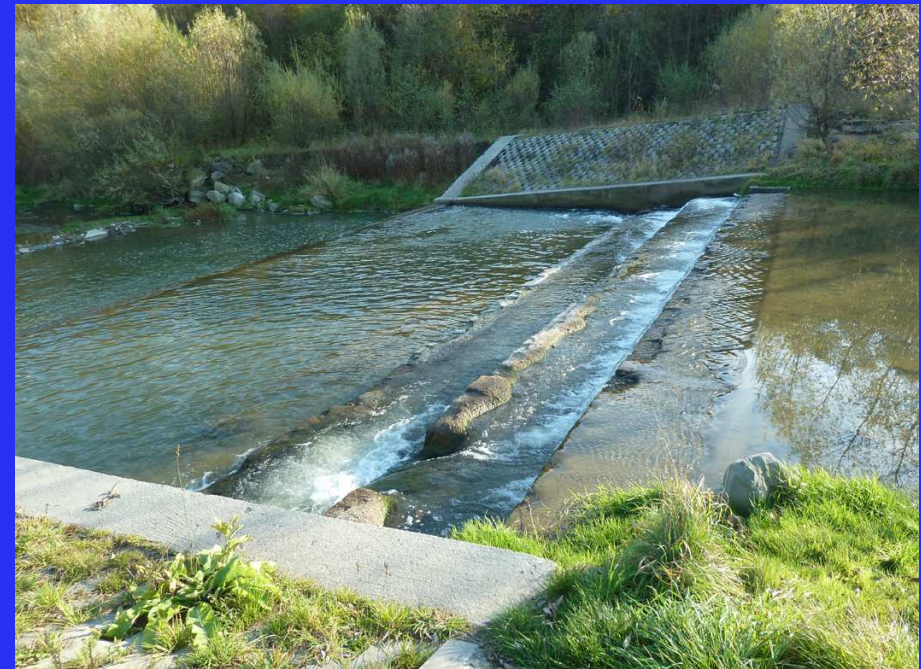

Potok Trzebuńka

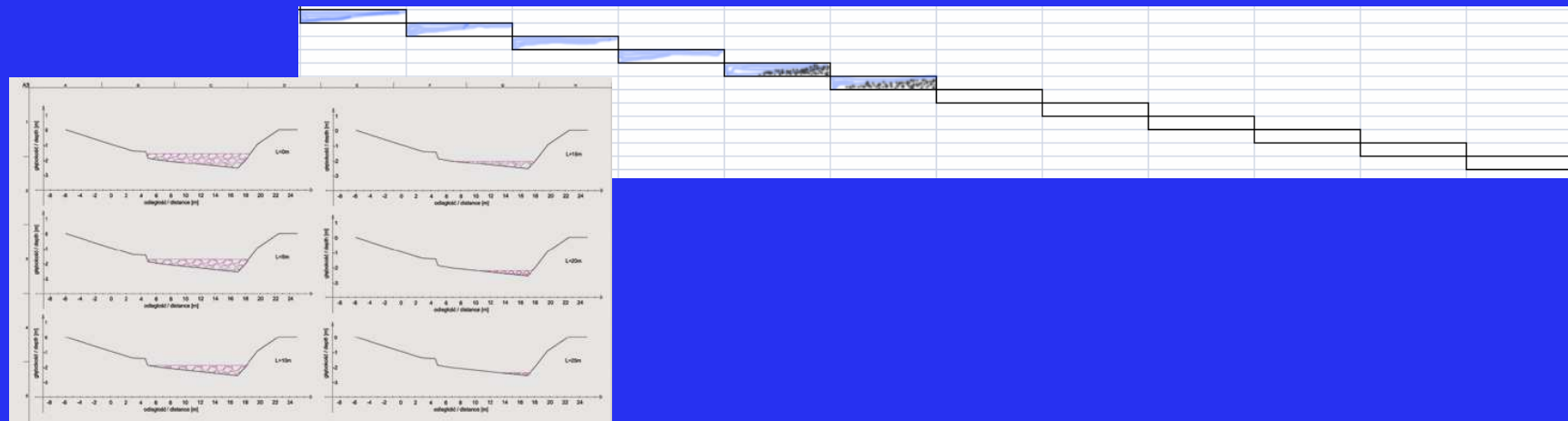
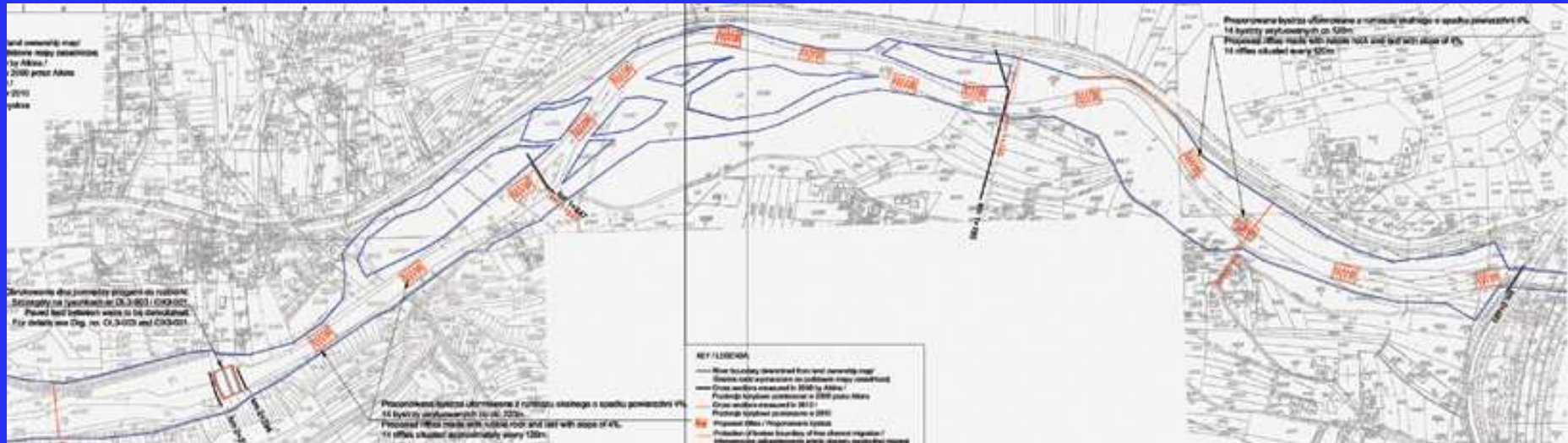
Miejsce dla dostarczenia żwiru - urządzić jak najprościej

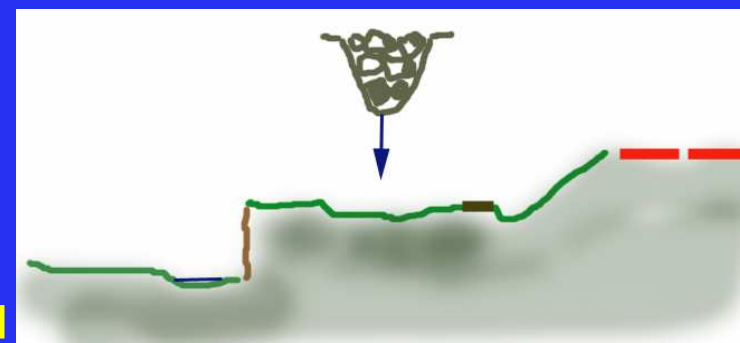
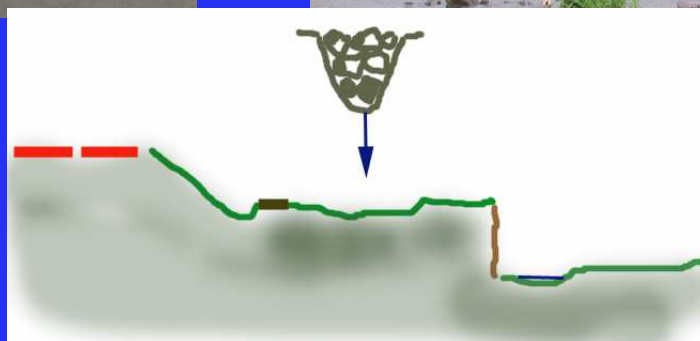
Kaskada Krzczonówki

Tarliska Górnej Raby

Bystrza i plosa

Rzeka Raba i droga szybkiego ruchu

Dalsze rekomendacje

- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej powinien odgrywać bardziej aktywną rolę, szczególnie w bliskim naturze utrzymaniu rzek.
- Stowarzyszenie Ab Ovo i ich Projekt mają dużą szansę stworzyć wyśmienity wzór działania dla RZGW. W przyszłości takie projekty mogłyby być planowane, realizowane i finansowane przez RZGW.

Dalsze rekomendacje (2)

- Projektanci powinni mieć szansę udziału w szkoleniach w bliskim naturze utrzymaniu rzek. Byłoby z korzyścią dla nich, jeśli mogliby być obecni kiedy wykonane roboty zostaną zatwierdzone.
- Jeśli Projekt będzie dalej skutecznie realizowany, proponujemy władzom funduszu Swiss Contribution sfinansowanie podsumowujących warsztatów w celu rozpowszechnienia uzyskanych rezultatów wśród podobnych projektów w innych nowych krajach członkowskich Wspólnoty Europejskiej.

Podsumowanie

- Realizatorzy są bardzo zaangażowani w swej pracy.
- Współpraca pomiędzy interesariuszami i wszystkimi innymi zainteresowanymi stronami jest dobrze rozwinięta.
- Bezpośrednie podejście w realizacji Projektu jest finansowo efektywne i skuteczne.
- Kursy szkoleniowe są dodatkowym cennym wkładem Projektu.

Podsumowanie 2

- Józef Jeleński jest koordynatorem Projektu o głębokiej wiedzy i kolosalnej intuicji, wykonującym swoje obowiązki z niekończącym się entuzjazmem.
- Chcielibyśmy pogratulować Polskim i Szwajcarskim władzom za wybranie tego Projektu. W pełni popieramy to bardzo udane zainwestowanie .

Jeśli Projekt Tarliska Górnej Raby byłby
realizowany w Szwajcarii
zapropowalibyśmy go do
Swiss Water Award 2013
(Szwajcarska Nagroda Wodna 2013)

